

Szacowanie wyrażeń.

81. Oszacować od góry i dołu przez proste wyrażenia różniące się stałym czynnikiem

$$\sqrt{n+1} + \sqrt{n+2} + \sqrt{n+3} + \dots + \sqrt{4n}.$$

Rozwiązanie:

Suma ma $3n$ składników, z których każdy szacuje się od dołu przez \sqrt{n} i od góry przez $2\sqrt{n}$. Wobec tego

$$3n\sqrt{n} < \sqrt{n+1} + \sqrt{n+2} + \sqrt{n+3} + \dots + \sqrt{4n} < 6n\sqrt{n}.$$

82. Oszacować od góry i dołu przez proste wyrażenia różniące się stałym czynnikiem

$$\sqrt{n^2+n} - n.$$

Rozwiązanie:

Stosując wzór na różnicę kwadratów otrzymujemy

$$\sqrt{n^2+n} - n = \frac{n}{\sqrt{n^2+n} + n} = \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{n}} + 1}$$

oraz

$$\frac{1}{3} = \frac{1}{2+1} = \frac{1}{\sqrt{1+3}+1} < \frac{1}{\sqrt{1+1}+1} \leq \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{n}}+1} < \frac{1}{\sqrt{1+0}+1} = \frac{1}{2}.$$

83. Oszacować od góry i dołu przez proste wyrażenia różniące się stałym czynnikiem

$$\sqrt[3]{n^3+n^2} - n.$$

Rozwiązanie:

Stosując wzór na różnicę sześciątów otrzymujemy

$$\sqrt[3]{n^3+n^2} - n = \frac{n^2}{(n^3+n^2)^{2/3} + n \cdot (n^3+n^2)^{1/3} + n^2} = \frac{1}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^{2/3} + \left(1+\frac{1}{n}\right)^{1/3} + 1}$$

oraz

$$\begin{aligned} \frac{1}{7} = \frac{1}{4+2+1} &= \frac{1}{(1+7)^{2/3} + (1+7)^{1/3} + 1} < \frac{1}{(1+1)^{2/3} + (1+1)^{1/3} + 1} \leq \\ &\leq \frac{1}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^{2/3} + \left(1+\frac{1}{n}\right)^{1/3} + 1} < \frac{1}{(1+0)^{2/3} + (1+0)^{1/3} + 1} = \frac{1}{3}. \end{aligned}$$

Nieco subtelniejsze oszacowanie od dołu może wyglądać następująco:

$$\frac{1}{(1+1)^{2/3} + (1+1)^{1/3} + 1} = \frac{1}{\sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{2} + 1} > \frac{1}{\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{8} + 1} = \frac{1}{5}.$$

84. Dobierając odpowiednią liczbę wymierną dodatnią C udowodnić, że dla każdej liczby całkowitej dodatniej n zachodzą nierówności

$$\frac{1}{2} - \frac{C}{n} < \sqrt{n^2+n} - n < \frac{1}{2}.$$

Rozwiązanie:

Stosując wzór na różnicę kwadratów otrzymujemy

$$\left(n + \frac{1}{2}\right) - \sqrt{n^2 + n} = \frac{\left(n + \frac{1}{2}\right)^2 - (n^2 + n)}{\left(n + \frac{1}{2}\right) + \sqrt{n^2 + n}} = \frac{1/4}{n \cdot \left(1 + \frac{1}{2n} + \sqrt{1 + \frac{1}{n}}\right)},$$

skąd wobec nierówności

$$1 + \frac{1}{2n} + \sqrt{1 + \frac{1}{n}} > 2$$

dostajemy dowodzoną nierówność z $C = 1/8$.

85. Dobierając odpowiednią liczbę wymierną dodatnią C udowodnić, że dla każdej liczby całkowitej dodatniej n zachodzą nierówności

$$\frac{1}{3} - \frac{C}{n} < \sqrt[3]{n^3 + n^2} - n < \frac{1}{3}.$$

Rozwiązanie:

Stosując wzór na różnicę sześciąt dokonujemy następujących przekształceń:

$$\begin{aligned} \left(n + \frac{1}{3}\right) - \sqrt[3]{n^3 + n^2} &= \frac{\left(n + \frac{1}{3}\right)^3 - (n^3 + n^2)}{\left(n + \frac{1}{3}\right)^2 + \left(n + \frac{1}{3}\right) \cdot \sqrt[3]{n^3 + n^2} + \sqrt[3]{(n^3 + n^2)^2}} = \\ &= \frac{\frac{n}{3} + \frac{1}{27}}{\left(n + \frac{1}{3}\right)^2 + \left(n + \frac{1}{3}\right) \cdot \sqrt[3]{n^3 + n^2} + \sqrt[3]{(n^3 + n^2)^2}} < \\ &< \frac{\frac{n}{3} + \frac{n}{27}}{(n+0)^2 + (n+0) \cdot \sqrt[3]{n^3 + 0} + \sqrt[3]{(n^3 + 0)^2}} = \frac{10n}{27 \cdot 3n^2} = \frac{10}{81n} < \frac{10}{80n} = \frac{1}{8n}, \end{aligned}$$

co kończy dowód podanej nierówności z $C = 1/8$.

86. Dobierając odpowiednią liczbę wymierną dodatnią C udowodnić, że dla każdej liczby całkowitej dodatniej n zachodzą nierówności

$$\frac{1}{4} - \frac{C}{n} < \sqrt[4]{n^4 + n^3} - n < \frac{1}{4}.$$

Rozwiązanie:

Stosując dwukrotnie wzór na różnicę kwadratów otrzymujemy

$$\begin{aligned} \left(n + \frac{1}{4}\right) - \sqrt[4]{n^4 + n^3} &= \frac{\left(n + \frac{1}{4}\right)^4 - (n^4 + n^3)}{\left(\left(n + \frac{1}{4}\right)^2 + \sqrt{n^4 + n^3}\right) \cdot \left(\left(n + \frac{1}{4}\right) + \sqrt[4]{n^4 + n^3}\right)} = \\ &= \frac{\frac{3n^2}{8} + \frac{n}{16} + \frac{1}{256}}{\left(\left(n + \frac{1}{4}\right)^2 + \sqrt{n^4 + n^3}\right) \cdot \left(\left(n + \frac{1}{4}\right) + \sqrt[4]{n^4 + n^3}\right)} < \\ &< \frac{\frac{3n^2}{8} + \frac{n^2}{16} + \frac{n^2}{256}}{\left((n+0)^2 + \sqrt{n^4 + 0}\right) \cdot \left((n+0) + \sqrt[4]{n^4 + 0}\right)} = \frac{113n^2}{256 \cdot 4n^3} = \frac{113}{1024n} < \frac{113}{1017n} = \frac{1}{9n}, \end{aligned}$$

co kończy dowód danej nierówności z $C = 1/9$.